

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1-50.

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri v
datumu naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10—, za ino-
zemstvo D 18—, dostavljen na dom
D 11-50, na izkaznice D 10—
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

ca Lucija
Ljubljana

Plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prilike, dno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevilni
številni št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, torek 13. februarja 1923.

Številka: 34

Veličastna manifestacija jugosloven- skega Maribora.

**Odločen protest zoper politične kupčije z našimi
narodnimi svetinjami. — Ostra obsodba posto-
panja namestnika Hribarja.**

Maribor, 11. februarja.

V očigled dejstvu, da je politična mo-
rala padla tako globoko, da se stranka,
ki se naziva narodno, ne sramuje proda-
jati za skledo politične leče naših narod-
nih in državnih interesov celo tu ob meji,
da nam hoče v korist naših tisočletnih
rabljev in tlačiteljev odvzeti ono, kar je
naše, kar nam je vrnila oktobrska revo-
lucija, se je osnoval v Mariboru od hoc
Narodni odbor, ki je za danes dopoldne
sklical protestno manifestacijo jugoslo-
venskega Maribora v Narodnem domu.
Zeleli bi, da bi bili navzoči visoki gosp.
iz Ljubljane in Beograda, ki so si uma-
zali prste s to sramotno kupčijo, da bi
skličili ogorčeno obsodbo, ki jo je izre-
kel nad njimi ogorčeni in v svoji narodni
časti osramočeni in ponižani Maribor. Ta-
ko resne, in tako vseskozi veličastne ma-
nifestacije, ki je ob uri nevarnosti v hipu
združila ves narod brez razlike strank v
enotno strnjeno narodno falango, se ma-
riborski Narodni dom, ki je bil priča že
tisočim manifestacijam, ni videl. Dva
momenta sta danes ležala v zraku, ki si
jih bo sleherni mariborski Jugosloven za-
vedno zapisal v notranjosti: »Svoji k-
svojim, — a vedno po resnici« in obsodba
takozvanih »narodnih« voditeljev, ki bi-
jejo na prsa za svoje zasluge, a si hočejo
pri narodu radi teh dvomljivih zaslug
izsiliti pravico, kupčevati v svetem hra-
nu narodne svobode. Največji vihar o-
gorčenja je nastal v dvorani, ko je go-
vornik iznesel to uničujočo obsodbo nad
pokrajinskim namestnikom Ivanom Hri-
barjem.

Kratkemu pozivu Narodnega odbora
se je odzval ves jugoslovanski Maribor.
Prostorna dvorana in mala dvorana Na-
rodnega doma je bila nabito polna in
mnogo občinstva je moralo radi pomanj-
kanja prostora odhajati. Zbravanje je
otvoril znan narodni delavec, železniški u-
radnik g. Lukačič s kratkim nagovorom
predlagal za predsednika dr. Bošt-
jana Čičiča, ki je v kratkih besedah orisal
namen današnje manifestacije, nakar je
prevzel besedo dr. Avgust Reisman:

Moram priznati, da mi drhti notranjost,
ko začnem svoje poročilo o najnovejši
narodni sramoti, ki so jo poleg številnih
drugih pravkar na naših domačih obme-
jih tleh zagrešili rojaki nad lastnim naro-
dom. Baje ni nesreče brez sreče. Upajmo,
in to vsi odkrito narodno čuteči iskreno
želimo, da nam prinese tudi to ponižanje
zopet novi narodni ponos in zavednost,
ki ne bo zopet tako kmalu klonila.

Zadnji čas!

Gospoda, menda je res zadnji čas, da
se streznimo, in spregledamo, kaj pravi-
zaprav počnemo v tej naši ljubi domačiji,
ki jo morda nevedno nazivamo svobod-
no domovino. To zagrizeno strankarstvo
nas razjeda, izčrpa energijo in — kar
je najhujše — slepi oči. K sreči se še v
tem blatu medsebojnega pobijanja nisino
tako globoko pogrezli, da ne bi mogli
več iz njega in tako smo se te dni strnili
naprej v svari in spomenici vseli mari-
borskih kulturnih društev, in na današnji
manifestaciji.

Oprostite mi gospoda te, morda pre-
velike uvodne besede. Toda jaz preživim
čutim njihovo grozečo resnico in potrebo,
da si jih dan na dan ponavljamo in s tem
morda svoje kalne oči očistimo. Katti
nam je treba, da gledamo jasno, da vidimo

mo vsikdar krog sebe tudi to, kar nam
hočejo s tisočermi zavesami zakriti, da
bi videli brdsko resnico šele tedaj, ko bi
si ne mogli več pomagati. Gospoda, mi-
slim, da se dobro razumemo in da bom
mogel ravno vsled tega svoja daljina iz-
vajanja skriti.

Zli duh slovanske zgodovine.

Navadili smo se že strankarskemu bo-
ju, tudi precej divjemu, toda doslej še
vsaj nismo segali nazaj v prve početke
žitja slovenskih narodov, ko so narodni
zasleplenci iz častihlepija in vladeželjno-
sti klicali na pomoč proti lastnim bratom
tujcem. V četrtem letu osvobođenja pa se
žal ta zli duh slovanske zgodovine zo-
pet vrača v našo sredo in čisto naravno
je, da ga občutimo najhujše in najtežje
baš na vročih bojnih tleh Maribora. In
na nas, kulturnih in narodnih delavcih, ki
še nismo zaslepljeni teh sovražnih strasti,
je, da ga že v kalu zatremo.

Toda radi tega še ne bomo klicali na
boj proti svojim nemško govorečim so-
državljanom. Nasprotno, želimo si miru
in mirnega državljanskega sožitja. Mi
prav dobro uvidevamo, da ljudje, vzgoje-
ni od svojega šestega leta naprej v nem-
ških šolah in nemških rodbinah, kjer je
vladal vedno duh germanskega imperija-
lizma, danes, če so količkaj pošteni, ne
morejo kazati jugoslovanskega navduše-
nja in odvreči svoje dolgoletne nemške
suknje. To je uvidevala Saint Germainška
mirna pogodba, ki dovoljuje z opcijsko
pravico vsakomur, da si izvoli za trajno
bivališče ono državo, kamor ga vleče ču-
stvo in prepričanje. Svobodno si lahko
tja odnese tudi svoje premoženje. — Kdor
torej ne more živeti v razmerah naše na-
cionalne države, temu je vsikdar svobod-
na pot čez mejo.

Uvidevamo pa tudi, da je marsikdo od
teh z leti tako zrastle z našo zemljo in —
morda tudi z ljudstvom, da je postal naš
dom i njemu domovina. Mi ga pozdrav-
ljamo. Če hoče pošteno sodelovati pri
našem delu za gospodarsko obnovo in te
med vojno obubožane domovine in mu
tudi nismo nevoščljivi večjega kosa be-
lega kruha, četudi ga našim ljudem manj-
ka. Ne moremo pa seve pripuščati zahtev
teh dolgoletnih tujih gospodarskih privi-
legirancev na naši zemlji, po nacionalnih
predpravicah.

Gospoda, to so menda pač najprimi-
tivnejši temelji vsake notranje politike
nacionalne države vladajočega naroda.
Zato so morala ob prevratu ob sebi um-
ljivo čez noč prenehati vsa bojna društva
tujerodcev, ker so le umetno vzdrževala
na naših tleh moč priseljencev in potuj-
čevala tisočere naše ljudi, katere je go-
spodarski tok iz okolice gnil v mesto. —
Marsikateri, ki končuje danes svoje ime
s »tschitsch« in »schek« itd. ter nosi in bo
nosil v sebi do zadnjega dihljaja odpor
proti nam, je prišel že kot odrasel v me-
sto, ne da bi znal le eno nemško besedo
in če ne on, pa sigurno njegov oče ali nje-
gova mati, ima pripisati tragiko te svoje
notranje pokvarjenosti ravno onim insti-
tucijam, katere smo po prevratu upravi-
čeno vzeli v svoje roke, ker so bile zgra-
jene s prihranki našega naroda in pod-
prte od države z davki, ki jih je plačevalo
naše ljudstvo.

Politične kupčije.

Sedaj pa, ko smo res s težavo in z žr-
tvami zagurali razvoj tem napravam,

Mariborski koči, Dijaškemu domu in zla-
sti gledališču, pa je padla med nas kot
bomba vest, da naj vse to zopet zgubimo,
in to zato, da se omogoči življenje novi
stranki, oziroma srbski radikalni stranki
mandat v mariborski oblasti. Narodnega
poslanca v jugoslovanski parlament bo-
mo torej kupili z glasovi gori omenjenih
tujcev in od teh tujcev vzgojenih renega-
tov. Mi pa bomo zopet pobirali drobtine
iz miz bogatih Nemcev, hodili v gledali-
šče le v dne, ko nam bodo dovolili ti
gospodje, kakor moramo prositi in drago
plačevati Nemcem Götzovo dvorano, ka-
tero so ravno tako zgradili prihranki na-
šega naroda.

Za čast in zavest poštenosti našega naroda.

Gospoda, zavest našega naroda v Ma-
riboru je sicer tako močna da bi bilo pod-
danimi razmerami gotovo nemogoče od-
proti vrata našega gledališča tujcem. Pa
za to nam danes ni ne gre. Ker pozna-
mo moč te narodne zavesti, se tudi ne
bojimo teh nemških predstav, ampak tre-
ba je, da mi čuvamo čast in zavest pošte-
nosti našega naroda. In zato je treba po-
kazati eksempel onim možem, ki bi radi
prodajali narodno čast za skledo leče. —
Vsaj tako daleč ne sme segati val korup-
cije! Naj bo magari 99 strank, če jih na-
rod prenese in želi, toda vsaka si naj po-
šteno pribori svojo eksistenco. Vse ju-
goslovenske stranke pa se morajo boriti
proti temu, da pride kak delegat ministra
Zupaniča, recimo gospod Gabršček, in
nadleguje ugledne Primorce z zahtevo,
naj podpirajo gotovo stranko, ker smejo
le tedaj pričakovati, da bo vlada odprla
svoje fonde v korist Primorcev in begun-
cev to in onstran. Vsa čast Primorcem,
ki so to žaljivo insinucijo brez izjeme od-
ločno odklonili. Tem nemoralnejše pa je
postopanje takšnih odposlancev, če sku-
šajo pri tem žalostnem kupčevanju pre-
pričevati dolgoletne narodne boritelje,
(odlične delavce v jugoslovanski Matici),
da je popolnoma naravno, če si jugoslo-
vanska stranka (radikalna) kupi par tisoč
glasov s prodajo narodnega gledališča,
kjer bi se naj potem baje menjavale slo-
venske in nemške predstave. Stranka, ki
tako cení pomen narodnega gledališča,
najvažnejše nacionalne institucije v ob-
mejnem Mariboru, se je pač za vselej od-
rekla pravici, nazivati se narodno.

Mešetarenje z begunci.

Torej gospoda, par dni po kupčijem
sprejemu mariborskih Nemcev pri mini-
strstvu brez portfelja dr. Zupaniču, kjer
so napravili načrt te sramotne kupne
pogodbe, je omenjeni gospod begunec
mešetaril med mariborskimi begunci in
priznal kupčevanje radi gledališča. Pri
pokrajinski upravi v Ljubljani, kjer naše
kulturne institucije tako visoko cenijo, da
so dali lansko leto prevažnemu zgodovins-
skemu društvu v Mariboru 4.000 Din.
subvencije, ljubljanskega Lovskega dru-
štva pa istočasno 20.000 Din., pa so gor-
nje vesti takoj energično dementirali kot
neresnične. Tragikomedija pa je hotela,
da je takoj nato napisal duševni vodja
prizadete stranke dr. Leopold Lenard čla-
nek »Sporazum z Nemci«, kjer dokazuje,
da je bil sporazum s slovenskimi Nemci
bolj potreben kot z makedonskimi Turki
in vojvodinskimi Madžari, s katerimi se je
radikalna stranka tudi sporazumela, pa
se baje nihče ne razburja. Za vsak spora-
zum je baje treba žrtvovati in kakor smo
žrtvovali Rumuniji mnogo Srbov in hr-
vatskih Kraševanov, tako je treba dopri-
nesti žrtve tudi v sporazumu z Nemci,
ker je koristen in potreben in vreden žr-
tev.

Laži - dementi.

Gospoda, te logike mi menda pred va-
mi ni treba pobijati. Konstatirati moram le
to, da so v Ljubljani tako, v tem članku

zopet dementirali, gotovo v trdnem pre-
pričanju, da se najdejo ljudje, ki bodo po
vsem tem še verjeli njihovim dementi-
jem. Kakor je to postopanje za te gospode
smešno, tako je za nas žalostno. Kajti v
istih dneh je naš velik župan dr. Ploj, ki
pa sedaj ne biva v Mariboru, ampak so
ga takoj po imenovanju ekspedirali v Pa-
riz, izjavil napram dr. Senjorju in dr.
Šnuderlu, ko sta ga prišla vabiti na Pla-
ninski ples, da pakt z Nemci ni tako hud,
ker gre le za »condominium« pri gledali-
šču, katero bi vodil odbor dveh Slove-
cev in dveh Nemcev pod predsedstvom
višjega oficirja ali višjega uradnika. (Zo-
pet avstrijski recept.) Veliki župan je o-
menjena gospoda celo pooblastil, da to
izneseta v javnost. Vse druge popravke,
ki zlasti zadnji čas na drugi strani zopet
priznavajo, ste čitali in slišali.

Shakespeare bi rekel: Nekaj gnilega je
v državi Jugoslaviji. In to je tisto, kar
ja odpor pri vseh, vseh, ki nečejo svoje
narodne časti oblatiti, prodajati in izda-
jati.

Ta naš notranji odpor, v katerem smo
si vsi edini, je naš veto in ponovno svari-
lo, ki je moramo pošiljati z ignorirano
spomenico kulturnih društev v Ljubljano
in Beograd.

Strnimo narodno fronto!

In še eno gospoda! Naj pa ne ostanemo
pri samem protestu z besedami. Videti
morajo, da nam je šlo to poniževalno
kupčevanje v meso in kri in — menda je
moralo priti do tega, ker je naša otoplost
gotovo rabila zopetnega pretresenja, da
pride do one zavesti, ki so jo imeli v
Ljubljani po septembarskih dogodkih
in po prevratu po celi Sloveniji. Da se
izrazim kratko: strnimo narodno fronto,
da bomo mogli čeliti dvigajoči se oblasti-
željnosti nemškega kapitalizma. Če bo
ostalo naše narodno gospodarstvo, naša
narodna gospodarska sila v sedanjem be-
raštvu, potem bo tudi naše gledališče kot
vse kulturne institucije, padlo i brez ra-
dikalov! Torej: ne kričimo preveč, am-
pak hodimo svojo pošteno pot, hodimo
zlasti mimo vrat tujih trgovcev in obrt-
nikov!

Kaj dela Ljubljana?

Zdi se mi še posebej potrebno povdar-
jati to na današnjem veličastnem pro-
testnem zbravanju, ker oni, ki dementi-
tirajo barantanje za narodno čast, že vsa
leta po prevratu prodajajo naše pozicije
tujcem za južne groše. Se pred krat-
kim sem ravno v tej dvorani povdarjal
da nam je po prevratu vzrasla cela
nemška kolonija na Teznu in še par dru-
gih ravno ob meji in to zato, da more
nekaj ljubljanskih »narodnih« denarnih
mogotcev in bank poleg tujcev pod pa-
tentom »nacionalizacije« brez dela prijo-
mati tisočake dobičkov, milijoni pa grede
seve čez mejo. Mesto gospodarske osamo-
svojitve, je sedaj še le pravzaprav začela
eksploatacija našega narodnega premo-
ženja po tujcih. In tista zaslužna pokra-
jinska uprava to mirno gleda, mesto da
bi ravno ona povsod posegala vmes, toda
ne po Windischgrätzovem receptu, am-
pak v korist narodnega premoženja, v
korist naših ljudi, delavstva in uradni-
štva. Kolikokrat smo vlado že kriče opo-
zarjali na našo sramoto v delavnicah
južne železnice itd. itd. Vse zaman. Toda
boj za obstanek bo našim ljudem končno
izsilil drugačno manifestacijo kot je da-
našnja, zato pa bomo danes s tem večjim
mirom manifestirali, da bodo odgovorni
vladajoči čuli to dušljivo tišino pred vi-
harjem. Gledališča pa ne damo nikomur.
In ni je sile, ki bi ga mogel utrgati na-
rodu!

Končujem z besedami, ki jih je napisal
včeraj odlični kulturni delavec: »Ne kup-
čujte v svetem hramu narodne svobode!«
Za svoja vehementna izvajanja, ki so
jih večkrat prekinili ogorčeni vzkliki
zbranega občinstva, je žel govornik vse-
stransko odobravanje.

Izjava narodnega delavstva.

V imenu narodnega delavstva je podal izjavo občinski svetnik g. Selinšek, povdarjajoč, da narodnozavedno delavstvo z ogorčenjem zasleduje politične kupčije za naše Narodno gledališče, Mariborsko kočjo in »Vesno« v Mariboru ter druge kulturne ustanove v Celju, Ptuj in Ljubljani. Vse te naprave so plod dela tukaj avtohtonega slovenskega ročnega in duševnega delavstva, zgrajene z žulji slovenskih rok in s pridnostjo slovenskega delavstva.

Slovensko narodni proletarijat si sicer ne more predstavljati nizkotno brezvestne jugoslovenske stranke, ki bi prodajala slovenske narodne institucije, ki smo si jih priborili z osvobojenjem izpod tujega jarma, za svoje strankarske namene v obliki enega piškovega mandata dvomljive vrednosti.

Kakor je slovensko narodni duševni in ročni delavec napovedal boj vsim onim, ki so do sedaj prodajale narodove interese gospodarskega ali kulturnega značaja, tako se bo zgodilo tudi v naprej. Vse na naši sveti od znoja našega slovenskega naroda prepojeni zemlji ležeče naprave reklamiramo za se v svrhu gojitve jugoslovenske nacionalnega naravnika in nam prilagodene kulture.

Slovenski proletarijat hrepeni po višji kulturi in boljšem narodnem gospodarstvu ter odreka tujemu elementu, ki se vedno odjeda na naših tleh kruh domačinu, vsako gojitev njegovih nacionalnih ambicij. Stojimo na stališču, da sme rodni tujec na naših narodnih tleh služiti samo in edino domači slovenski, jugoslovenski ali slovanski narodnosti.

Kdor bi temu stališču, ki je čisto narodno in v ostalem nadstrankarsko nesporno, in iz kateregakoli razloga izvajal strankarsko politične kupčije v kvar našim narodnim interesom, našel bo v slovenskem proletarijatu najhujšega protivojnika in zadela ga bo težko prokletstvo naroda, ki se je komaj po neznosnih mukah vsaj formalno otresel tujega jarma.

Imenom Samostojne kmetijske stranke je podal izjavo poslanec g. Drogenik, ki se popolnoma pridružuje protestu zoper kupčije z našimi narodnimi interesi ob meji v prid naših sto in stoletnih tlačiteljev.

Nacionalistična omladina zvest čuvar slovenskega Maribora.

Nato je nastopil kot zastopnik narodne omladine dr. Makso Snuderl, kojega govor prinašamo v celoti:

Mariborčani!

Na treh frontah nas je napadel nemški sovražnik, ki se je doslej skrival štiri leta pod krinko lojalnega državljana. Prva fronta, pljuča naše prosvete, naše gledališče, druga fronta — ključ do mladih sre, vzgojevališče Dijaški dom, tretja fronta strateška postojanka našega Pohorja in vrt mariborskega veselja Mariborska kočja.

Mi, mladina, ki smo člen v verigi razvoja naše države, na katere ramena se bode prevajala vsa teža odgovornosti napram zgodovini, mi bodoči voditelji, delavci, učitelji, očetje in matere naroda, mi moramo že danes čuvati najsvetejša ognjišča slovenstva v Mariboru, ki ga bomo morali braniti tako dolgo, dokler ne stopijo na naša mesta znanjci.

Na Koroškem kompaktno ozemlje naše nima niti osnovne šole; ne smemo prirežati niti diletantskih veselje in pred vojno so nas v lastnem domu v Celovcu napadli. Pri nas pa z drskim čelom zahteva dedni privandran in potujčeni sovražnik naš to, kar je naše idejno življenje. Vprašam vas, kakšna razlika bi še bila potem, če izročijo naše gledališče, naša vzgojevališča in naše planinske postojanke Švabu, med slovenskim Mariborom in Marburgom Nem. Avstrije? Nobene! Izpolnitev teh nemških zahtev bi bila predhodna dejanska okupacija Maribora po Nemcih. Okupacija po nemških četah bi bila le formalnega pomena.

Toda večja je ta nemška drzkost, kakor se vidi prvi trenutek. Mariborsko nemštvo se teh kulturnih institucij, ki jih sedaj od nas reklamira ni nikoli zavedalo kot prosvetnih žarišč. Gledališče je odajalo v najem in eksploatacijo tujim najemnikom, ki so ga izrabljali s vprizoritvami v svojo osebo korist. V crah Schliessmanni in Siege je služilo gleda-

lišče v Mariboru tistim nizkim instiktom mase, kakor dancs bari, kabareti itd. Se-le mi, ki smo do prevrata takorekoč po katakombah čuvali in gojili našo narodno prosveto, smo iz gledališča ustvarili visoko, kulturno in umetniško institucijo. Ako torej nemški volk hlata po tej, potem zahteva nekaj, kar smo mi ustvarili in ne zahteva tega, kar bi mu mi naj bili odvzeli.

Izraz visoko kulturnega naroda je, ako danes samo manifestiramo v obrambo svojih pravic. Kajti edino umesten odgovor na to nemško impertinenco bi bil bil.

Lieber rauchgeschwürzte Trümmer als ein Windisch Maribor

je bilo geslo nemštva. In geslo nrs nacionalistične mladine je:

Baje ruševine, kakor novi »Marburg«!

Mariborčani! Danes manifestirajmo mirno in dostojno, po zboru se povrnimo na svoje domove. Ali če ta glas ne zgane Nemcev in onih, ki se ž njimi pogajajo, če se samo en kamen prepusti v kakeršnokoli tujo posest, potem bo marib. nacionalistična omladina prva, ki bo z vsemi sredstvi šla v boj za obrambo našega gledališča, naših vzgojevališč in naših planin.

Vihar ogorčenja in navdušenja so izzvale te odkrite besede zastopnika nacionalne omladine in urnobesno ploskanje in vzklikanje kar ni hotelo pomehati.

Skrb Ljubljane za našo severno mejo.

Za njim je povzpel besedo odlični sokolski delavec in borec za našo svobodo, g. Julče Novak, ki se je spominjal vsega trpljenja in muk za končno svobodo našega naroda in z ogorčenjem obsodil one, ki si danes drznejo kupčevati z onimi svetinjami, ki smo si jih priborili s tolikim trudom, za katere je preteklo toliko svete bratske krvi.

Z ogorčenjem je konstatiral, da ravno ista Ljubljana, ki se naziva prestolico Slovenije, ni niti s prstom ganila v varstvo in zaščito severne narodne meje Slovenije.

Svoji k svojim!

H koncu je spregovoril še koroški begunec, g. Arnuš, ki je povdarjal potrebo enotne narodne fronte tudi na gospodarskem polju. Oni, ki barantajo za naše interese, so odvisni od nas. Oni imajo le kanone, smodnik je v naših rokah in na nas samih je, komu izročimo ta smodnik. Vsak Jugosloven naj se zaveda načela: Svoji k svojim in oni, ki si še danes drznejo nastopati proti nam, bodo kmalu krotki. Svefa dolžnost naših trgovcev pa je, da so tudi oni z nami po vzgledu Nemcev, ki podpirajo vsako nacionalno prireditel.

Nato je prečital sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta:

Resolucija:

Jugoslovani mesta Maribora brez razlike sloja in stranke zbrani dne 11. febr. 1923 na manifestacijskem zborovanju v Narodnem domu.

I. pošiljajo pozdrave udanosti Njegovemu Velikanstvu kralju Aleksandru kot najvišjemu čuvanju in zaščitniku naše države in narodne svobode;

II. ngotavljajo, da s pričo novih dokazov odgovarjajo gotovim dejstvom govornice, ki so v poslednjem času prodrle v javnost, da glavni odbor NRS izdaja za dvomljivo ceno nekaj stotin nezanesljivih nemških glasov vitalne kulturne interese nacije in države na najsevernejši narodni in državni granici;

III. obsojajo z največjim ogorčenjem tako početje in izjavljajo soglasno, da hočejo za vsako ceno in z vsemi razpoložljivimi zakonitimi sredstvi braniti in očuvati institucije, za koje so se borili v tem mestu za manj z največjim naporom desetletja napram nemškemu življu in si jih končno po tolikih težavah priborili šele ob narodnem osvobojenju;

IV. pozivajo centralno vladu v Beogradu, ker na spomenico kulturnih društev mariborskih z dne 28. januarja 1923 ni izdala nikake pomirilje enunciacije, ponovno, naj čuva neokrnjene naše narodne interese, ki se na tej točki najsevernejše granice krijejo z državnimi in naj kratkoma zavrne vsako koncesijo na našo škodo.

Predsednik zborovanja se končno zahvali navzočim za številne odzive ter po-

udarja, naj se manifestanti mirno razidejo, da tako še bolj dokažemo resnost manifestacije in preprečimo nakane onih, ki so pripravili — bajonete. Po dvorani je zaorila »Lepa naša domovina«, ki jo je občinstvo poslušalo stoje, nakar so se zborovali mirno razšli. Ukrepi policije, ki je mobilizirala vso stražo, so se izkazali docela nepotrebni.

Maribor je govoril. Bodi to poslednji memento mogotim v Ljubljani in prekupčevalcem v Beogradu.

Politične vesti.

* »Stara pravda« in »Kmetijski list«. Mi smo objavili daljši spis ob tristoletni smrti Gubčeve smrti. »Kmetijski list« nas je radi tega okrenil po prstih, ker nismo 1. vprašali vodstva SKS za dovoljenje, ali smemo v »Taboru« proslaviti spomin dogodka pred 350 leti, ki so danes zgodovina vsega naroda, a so po žudnih potih usode prešli v zakup SKS; 2. nismo predložili spisa v cenzuro uredništvu »Kmetijskega lista«. Če bomo v bodoče hoteli pisati npr. o gospodarskem vstoličenju, si bomo pravočasno oskrbeli dovoljenje tč. zakupnika slovenske zgodovine SKS.

* O, ti podkupljivi svet! Znan je vsklik o podkupljivem mestu, ki mora kmalu propasti. Tako se moramo bati, da tudi nam domovina prepade, če bi se na vodilnih mestih vgnezdila podkupljivost. V nedeljo 11. tm. sta demokratska kandidata v Prekmurju dr. Kukovec in Štefan Kührar pred zbranimi zaupniki celega Prekmurja imela priliko čuti protest tega ljudstva, o katerem so radikalni vladni listi javno pisali, da se pri volitvah da za denar kupiti. To ljudstvo je svojem kandidatu Štefanu Kühraru glasno izjavilo svojo zahvalo, da se ni dal podkupiti od gospodov Ivana Hribarja in glavarja Lipovška. Dr. Ravniharju, ki je pri večerji pri Ivanu Hribarju Kührar eno uro silil, da zapusti dr. Kukovec, se to ne more toliko zameriti. Kaznjivo je pa glede Ivana Hribarja in glavarja Lipovška, ker sta vedela, da je Kührar že 5. januarja po sklepu zaupnikov podpisal izjavo za listo dr. Kukovca. Slovenska javnost nam bode torej oprostila, če smo zdaj stvar izročili sodnji. Po § 96 volilnega zakona morata izgubiti v slučaju krivde Ivan Hribar in Lipovšek svoj čin. Pa to še ni vse. Na shodu v Murski Soboti so zaupniki glasno protestirali, da si je radikalna stranka kupila novega kandidata Jožefa Benka za velikansko kupnino v škodo ljudstva. Šest modernih klavnic v Prekmurju je zaprtih v korist Jožefa Benka, da ima monopol in da ljudstvo odira. Pravi se tudi, da je agrarni direktor Lukan v imenu Ivana Hribarja obljubil, da bode Narodna banka dala Benku 10 milijonov kredita. Ali čujete, mariborski trgovci! Eden 10 milijonov, drugi nič! In vendar se konča poziv Jožefa Benka, ki ga hranimo, češ, Prekmurci želimo sicer Radičevega poslanca, pa ker ni na vlad, hočemo Benka kot radikale! Mariborska Orjuna se živo zanima za mariborskega državnega pravdnika, o katerem so znane glede kupljivosti čudne stvari. Kmalu bi domovina propadla, če bi trpeli, da gre tako dalje!

* Nosilec liste Bernatove skupine socialistične stranke v mariborskem okrožju je, kakor se čuje, predsednik stranke g. Fr. Koren, pekovski mojster v Celju.

* Bolgarska vlada se je na zahtevo vodstva zemljoradniške stranke rekonstruirala. Izstopiti je moral notranji minister Daskalov, ki je vodil komunistom prijazno politiko, z njim pa tudi njegovi istomišljeniki.

* Sammargeritsko pogodbo je italijanska zbornica, v kateri je Mussolini sam moral streti odpor fašistov, v seji dne 10. tm. končno odobrila. Tako je sedaj upanje, da Italijani vendarle enkrat izpraznijo tretjo ceno v Dalmaciji in Sušak in da pridemo v polno posest v rapalski pogodbi priznanih nam krajev.

* Ruske priprave za vojno? — sovjetski armadi je opazati mrzlično gibanje, velike priprave na vojno. Iz Moskve poročajo, da je Trocki na zborovanju sovjetov izrazil dvom, ali bo letos spomladi možno preprečiti vojno. Trdnjava Smolensk na poljski meji je že dobila silno posadko in veliko zalogo municije. Tudi ob rumunjski meji se vrše nove priprave.

* Vprašanje vojnih dolgov Anglije stopa v akuten stadij. Baje hoče Anglija našo vladu pozvati, da reguliramo to vprašanje in plačamo dolg. Če bi to mo-

rali, bi pomenjalo to letno 364 milijonov dinarjev.

Dnevna kronika.

— Himen. Poročil se je v nedeljo 4. tm. v Svetinjah pri Ormožu nadučitelj Adolf Friedl z gđ. Ano Kosi, hčerko posestnice Marije Kosi v Cerovcu. — V Loku pri Zid. mostu sta se poročila kapetan g. Ivan Novak in vrta učiteljica gđ. Maruška Smolnikar. Bilo srečno!

— Pri volitvah v višji šolski svet je skupini srednješolskih učiteljev zmaga napredna lista z dr. Ljud. Pivkom in Fr. Jeranom kot članoma, Francem Mravljakom in A. Lovšetom kot namestnikoma.

— Izumitelj röntgenovih žarkov, dr. Viljem Konrad Röntgen, vseučiliščni profesor v Monakovem, je 10. tm. v starosti 78 let umrl v Monakovem.

— Društvo pol. konceptnih uradnikov obvešča svoje člane z ozirom na številna vprašanja, kaj je društvo ukrenilo, da se njihove znane upravičene zahteve že enkrat uresničijo, da je obenem z društvom finančnih konceptnih uradnikov ponovno odločno opozorilo vse merodajne činitelje na dejanski obupni položaj svojih članov.

— Pogranične čete hoče baje sedanja vlada zopet obnoviti, češ, da se je tiho tapstvo ponovno zelo razpaslo.

— Na otroškem odru v obmejni Kapli (Kapla p. Brezno) se vrši 18. februarja t. l. 2. uprizoritev v tek šolskem letu s sledečim vsposredom: Petje, deklamacija, igri: »Bratovska ljubezen« in »Snežuljčica«. Ker je čisti prebitek namenjen tukajšnji šolarski knjižnici, apelira na narodno zavest somišljenikov in jih vabi k udležbi šolsko vodstvo.

— Iz razsodišča za določevanje najemnine. Tauradno so bili razrešeni od službe razsodnikov za določevanje najemnine gg. Marko Šepce, dr. Anton Jerovšek in Karol Worsche, ter so bili na njihovo mesto vpisani v tauradno listo razsodnikov iz vrste hišnih posestnikov gg. Kazimir Beltram, poštni uradnik, Dravska ul. 10, prof. Stanko Marin, Sodna ul. 23 in Franjo Lampe, Stritarjeva ulica 20. Tudi g. Anton Morocutti, višji sodni svetnik, v p. bil je vsled njegove prošnje izbrisan iz liste predsednikov razsodišča za določevanje najemnine.

— Volitve in stranke. Prejeli smo od meje: Vse govori in prorokuje o bližajočih se volitvah tudi pri nas na deželi. Znanec z znanjem, prijatelj s prijateljstvom, nasprotnik z nasprotnikom razmotri va možnost volitvenega izida in skuša vsak na svoj način izluščiti kaj za svojo stranko. Vse prav in potrebno je politično pojasnjevanje in dozorevanje. Pa le ne s koloni, le ne negovati sovraštva iz politične surovosti, da ne izperemo našim sicer dobrim ljudem iz srca še tiste srčne olike, ki se mu je z velikimi žrtvami in napornim delom v življenju vcepila. Kdor politične strasti oslepljen besni, hujska in laže napram svojim političnim nasprotnikom, je sokrivec raznih zločinov, skrajnih dejanj, katere kot žalostne izjeme oskrunjuje naš blagi narod. »Svoje slednje poročilo (ki je že bilo itak do skrajnosti ogabno) moramo v toliko popraviti, da se gospod Mermolja, ko čaka v št. lju na vlak, ne skriva za živinskimi hlevom, ampak za svinjskimi« — (glej »Slov. Gospodar« predzadnjo številko). Ja ljudje božji, kam vzgajate naše ljudi? Kdor ima v sebi količkar etičnega in estetičnega čuta, mora ogorčen izpolniti pred takimi ogabnimi izbruhom strankarske strasti.

Dopisi.

S Pobrežja. (Komičen prizor iz postreženega pasjega zavora.) V četrti ob 1. uri popoldne sem se mudil na Pobrežju v trgovini ga. Horvat, cesta na Brežje. Pred trgovino na okr. cesti se je sprehajalo pet popolnoma prostih nsov. Zastopane so bile razne pasme. Med nakupnim opravkom je preril pes volčje pasme vrtni plot in pričel »atakirati« na dvorišču pripeto psičko. Ko je hotel trgovcu odgnati drznega »roparja« psičkonega devištva, podrl mu je lopov pasjo utico, psičko pa z verigo »odnesel« proti gozdu. Z velikim trudom jo je rešil iz sladkega roparjevega »objema«. Pa še več! Razjarjeni trgovec je obsodil onačasto »revičo« na petčrtevni s postom in trdim ležiščem poostreni zapor, katere-

ga je morala nastopiti psička takoj, »ro-
parja« pa je zaprisegel, da ga ob prvi
priliki pokadi s smodnikom. Ljubitelji
razkošno razpoloženih psov, pozor, pozor
in še tretjič pozor! Po toči je neumno
zviniti.

S Pobrežja. Na njive ob cesti na Bre-
zje se v zadnjem času vozijo fekalije iz
greznice javne bolnice. Ker so iste od-
padki povečini okuženih bolnikov, tvorijo
to dejstvo nevarnost za bližnje hiše in pa-
sante te ceste. Pripomnimo še, da se od-
padki sedaj ne morejo podorati in radi-
tega razširjajo po okolici naravnost ne-
znosen smrad. Kličemo za pomoč!

JDS.

IZREDNI ZBOR ZAUPNIKOV.

Ljubljanske in mariborske oblastne or-
ganizacije jugoslovanske demokratske
stranke

se vrši v nedeljo, dne 18. tm. ob pol 11.
uri v veliki dvorani Narodnega doma v
LJUBLJANI

s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor in poročilo predsedstva
Ljubljanske oblastne organizacije.
2. Poročilo predsedstva mariborske
oblastne organizacije.
3. Naš boj za narodno mejo.
4. Odobritev kandidatur za narodno
skupščino.
5. Slučajnosti.

Vsled sklepa predsedstev mariborske
in ljubljanske oblastne organizacije va-
bimo na ta velevažen zbor zaupnikov ce-
lokupno zaupništvo JDS, iz obeh oblasti
in ga pozivljamo, da se zborovanja polno-
številno udeležijo.

Točno ob pol dveh popoldne je za ude-
ležence zaupniškega zbora skupen obed v
dvorani Kazine v I. nadstropju.

Ta zaupniški zbor bodi velika manife-
stacija naše demokratske stranke v ozi-
rom na bližajočo se volitve. Dostop imajo
in so vabljeni na zbor kot poslušalci tudi
drugi somišljeniki JDS, ki se pri vstopu
v dvorano legitimirajo z izkaznico svoje
krajevne organizacije.

Z demokratskim pozdravom
Za načelstvo ljubljanske oblastne orga-
nizacije JDS.:

predsednik dr. Gregor Žerjav,
narodni poslanec.

Za načelstvo mariborske oblastne organi-
zacije JDS.:

predsednik Ivan Rebek.

V Ljubljani in Mariboru, v febr. 1923.

Mariborske vesti.

Maribor 12. februarja 1923.

Napad na Cirilovo tiskarno.

V noči od sobote na nedeljo je bilo iz Vo-
jašniške ul. vdrt v Cirilovo tiskarno. En
velik in en mali tisk. stroj sta pokvarjena.
Baje je škoda pol milijona kron, vendar
uradno še ni ugotovljena. Tekom nedelje
je policija aretirala tri osebe, ki so osum-
ljene dejanja.

K napadu na Cirilovo tiskarno.

K gornjemu poročilu o napadu na Ci-
rilovo tiskarno se nam zdi umestno spre-
govoriti par popolnoma odkritih besed.
Ker stojimo slej ko prej na stališču demo-
kracije in duševnega, ne pa fizičnega bo-
ja, dejanje kot tako seveda obsojamo, naj-
ga je izvršil že kdorkoli. Dovolimo si pa
besedo glede nesramnega pisanja in hu-
skanja obeh clerikalnih listov »Straže«
in »Slovenskega Gospodarija«, ki se tam-
kaj tiska. Ta dva lista sta že od osvobo-
denja sem najhujša zastrupilca naše
javnosti, tako v političnem kakor tudi v
moralnem oziru. Koliko je posebno »Stra-
ža« s svojo naravnost veleizdajalsko pi-
savo škodovala konsolidaciji naše države
in ujedinenju našega naroda, se niti ne
da opisati. Neprestano blati vse kar je
sveto vsakemu poštenemu in, odkrito-
srčnemu Jugoslovenu. Državna oblast,
ki po drugih državah kljub svobodi naj-
de dovolj sredstev, da prepreči tako ve-
leizdajniško delo, se pri nas za vse to ni
brigala. Na drugi strani pa moramo ome-
niti še nekaj. »Straža« se v svojem boju
ne poslužuje najnesramnejših metod le-
proti državi in proti narodnemu edinstvu,
ampak tudi proti poedinim osebam. Zlo-
činsko čistično krade čast in poštenje tu-
di najboljšim in najpoštenejšim ljudem,
ko pa ti napadenci iščejo zadoščenja, se
skrije za imuniteto svojega odgovornega

urednika poslanca Pušenjaka. Tega bi ne
smelo biti! Kako pride pošten državljani
do tega, da ga protidržaven in protina-
roden list kakor je »Straža« moralno in
morda tudi materialno ubije, ne da bi za-
to bil kaznovan? Ne vemo sicer še, kdo
je izvršil napad na Cirilovo tiskarno,
gotovo pa je, da je treba iskati vzrok v
enem teh dveh motivov, ali pa v obeh.
Morda bo »Straža« iz tega dogodka čr-
pala dober nauk ter se v bodoče poslu-
ževala tudi sama onih metod politične
borbe, ki ne morejo nikdar in nikjer
vzbuditi reakcije. S tem ne bi koristila le
sebi, ampak tudi naši splošni narodni in
državni stvari tu ob severni meji.

Orjuna in napad na Cirilovo tiskarno.

Upravni odbor mestne Organizacije
Jugoslovenskih Nacionalistov v Maribo-
ru nas naproša, da z ozirom na to, da
izide oficijelni organ »Orjuna« v Ljublja-
ni komaj prihodnjo nedeljo, objavimo v
našem listu sledečo izjavo:

»Upravni Odbor Organizacije Jugo-
slovenskih Nacionalistov v Mariboru iz-
javlja, da ni niti on niti kak posamezen
član organizacije v kakršnikoli zvezi z
napadom na Cirilovo tiskarno. Vsled tega
protestira Upravni Odbor proti postopa-
nju tukajšnje policije, ki je pričela pre-
ganjati in zapirati poedine člane Or. Ju.
Na. Upravni Odbor zahteva, da se areti-
rance takoj zaslisi, kakor tudi, da se za-
slisi one priče, ki so v stanju dokazati
njih alibi ter da se jih na to takoj iz-
pusti na svobodo. Upravni Odbor se je
obenem obrnil s protestom proti prega-
njanju naših članov na notranje ministr-
stvo v Beogradu ter je obvestil o dogod-
kih tudi Oblastni Odbor in Direktorij
Or. Ju. Na.

Maribor, 12. februarja.

Upravni Odbor Or. Ju. Na.
v MARIBORU.

IZJAVA.

Razni našemu podjetju nenaklonjeni
elementi hočejo prikazati afero glede Ci-
rilove tiskarne na način, kot da bi bila
naša tiskarna na poškodbah, ki so jih do
danes še neznane osebe prizadejale stro-
jem Cirilove tiskarne, zainteresirana.

Že misel na kaj takega je tako abotna,
da skoro ne bi bilo potreba o tem govo-
riti, če ne bi dotičniki imeli na tem — iz
lahko umljivih razlogov — posebnega in-
teresa. Upamo, da bo navedena preiskava
kmalu dognala prave krivce.

Izjavljamo pa, da bomo vsakogar, ki
bi razširjal podobne, na naše podjetje
namigavaajoče vesti, brezobzirno zasledo-
vali. Naše cenj. prijatelje in odjemalce
pa prosimo, da nam vsak tak slučaj ja-
vijo.

Ravnateljstvo Mariborske tiskarne d. d.
v Mariboru.

m PREDAVANJE V LJUDSKI UNI-
VERZI. Danes zvečer točno ob pol 8.
uri predava v prostorih Ljudske univer-
ze (mala kazinska dvorana) g. srednje-
školski nadzornik dr. L. Poljanec o po-
mladku Rdečega križa. Opozorjamo še
enkrat naše občinstvo, zlasti pa stariše
in vzgojitelje, na to zanimivo predavanje.

m Mesto Maribor je za volitve v na-
rodno skupščino tokrat razdeljeno na 7
volišč. V prvem okraju je volišče I. v de-
kliški meščanski šoli; v drugem okraju je
volišče II. v dekl. mešč. II. za volilce od
črke A do N, volišče III. v šoli II. v Raz-
lagovi ulici za volilce N do Ž; v tretjem
okraju je volišče IV. v šoli v Cafovi uli-
ci; v četrtem okraju je volišče V. v deški
ljudski šoli IV; v petem okraju je volišče
VI. v otroškem vrtnu IV. za volilce V. o-
kraja od črke A—N, volišče VII. v dekl-
ski šoli III. za volilce od N—Ž.

m Nov kazenski zagovornik v Mari-
boru. V imenik kazenskih zagovornikov
je pri ljubljanskem dež. sodišču vpisan
g. dr. Josip Bergoš, odv. kandidat v Ma-
riboru.

m Klub jugoslovenskih rez. častnikov
v Mariboru ima v torek dne 13. tm. ob 18.
uri odborovo sejo v Narodnem domu.

m Tečaj za stenografijo priredi rav-
nateljstvo državne trgovske šole v slu-
čaju, ako se javi primerno število udele-
žencev. Ponk bi se vršil v večernih urah
v prostorih trgovske šole in bi trajal prib-
ližno 4 mesece. Priglasje sprejema rav-
nateljstvo šole do 15. t. m. vsak dan od 11.
do 12. ure (Cafova ulica 9-1).

m Zahvala. Za krasno uspešni veselilni
venček se podpisani odbor najiskrenej-
še zahvaljuje za poštvalnost vsem
sodelujočim, posebno gospodu okrajnemu
glavarju dr. Lajnšiču za pokroviteljstvo,
ostalim pa za naklonjenost, sodelništvo
in obilen obisk. Odbor udruženja vojnih
invalidov.

m Invalidno društvo išče stanovanje
v odkup eventuelno tudi z pohištvo. —
Ponudbe nasloviti na društvo.

m Reduta gled. igralcev. Opozorjamo
ponovno na našo jutranjo reduto v Na-
rodnem domu, ter na popoldanski korzo
po mestu od 2. do 3. ure pop. Vsi, ki še
žele sodelovati naj to sporoče gosp. Edu
Grom članu gledališča v svrhu razvrstit-
ve. Vstopnice v predprodaji pri g. Zlati
Brišnik, g. Jos. Höffer in v dnevni bla-
gajni. Na reduti je zbirališče vseh mask
in kostumov. Vabil ni!

m Na pustni torek vse na reduto gled.
igralcev v Narodni dom. Zbirališče vseh
kostumov in mask. Popoldan od 2.—3.
ure korzo.

m Na Sokolovi maškeradi izposojeni
žepni nožek je lastniku na razpolago v
Maistrovi ulici 17. II. št. 12, dnevno od
13. do 15. ure.

m Požar v Narodnem gledališču. V
soboto ponoči je nastal pri centralni kur-
javi Narodnega gledališča ogenj. Vnela
so se drva v bližini kotla. Dim je napol-
nil ves prostor ter se pojavil tudi že na
odru. Službujoči stražnik je zapazil ne-
varnost krog 4. ure zjutraj, nakar je ne-
mudoma prispela požarna bramba, ki je
ogonj pogasila. Razen drv, ki so zgorele,
ni nastala nobena škoda.

Kultura in umetnost

x Premiera »Ljubosumja« v Narodnem
gledališču V petek se je vršila premiera
znane drame ruskega pisatelja M. Ar-
cybaševa »Ljubosumja«. Delo samo ne sega
visoko nad povprečnost, ne po svoji mi-
selni vsebini in ne po tehniki. Na odrih
doseže tisti normalni uspeh, ki običajno
spremlja take drame: trenutno zažigajo,
čim dalje pa je človek od gledališča, tem
manj misli nanje. Avtor je vpeljal v to
dramo tudi razne druge momente, sploh
je hotel podati nekako literarno-psiholo-
ško analizo ljubezni, vsled česar je reč
nekoliko preveč raztegnjena, kar škodu-
je glavnemu motivu t. j. ljubosumju
Sergeja Petroviča. Vzlic temu pa je zla-
sti zadnje dejanje zelo učinkovito in psi-
hološko zaokroženo. Sergeja Petroviča je
igral član ljubljanskega Narodnega gla-
dališča g. Osip Šest, ki je dramo preve-
del v slovensčino. Konstatirati moramo,
da njegova igra ni ogrela našega občin-
stva. V vlogo Sergeja Petroviča je Ar-
cybašev položil žarišče svoje drame; on
izžareva najsilnejše žarke in v njegovem
boju z ljubeznijo in njenimi pravicami
ter v tragiki usodepolnega konflikta z
ženo leži pravzaprav vsa teža »Ljubo-
sumja«. G. Šest je dal igri Sergeja Pe-
troviča premalo življenja in resničnosti;
igral je, ni pa doživljal. Človek, ki je
dovzeten za najintenzivnejšo stopnjo lju-
bosumnosti, ni človek mirnega nastopa in
ravnodušnega govora, marveč ima im-
pulziven temperament in razdražljive
živce. G. Šest je podal Sergeja Petroviča
še v zadnjem dejanju s tisto vero, ki
je zahteva psihološko stanje skrajno ob-
čutljivega in ljubosumnega človeka, do-
čim je v prejšnjih dejanjih, kjer ljubo-
sumje nastopa v prvih konvulzivnih fa-
zah, bolj recitiral besede kot pa izražal
čustva in misli. Dobra pa je bila njegova
mimika. Ga. Bukšekova je bila v vlo-
gi Sergejeve žene Helene Nikolajevne
docela na svojem mestu; igrala je tem-
peramentno in s popolnim umevanjem
svoje vloge. Podala je tip žene-mačke,
ki neprestano vabi, praska in se umika,
zahrbtno in hinavsko, doživljajoč tisto
nizkotno vrsto užitka, ki ga daje zaljub-
ljenost v samega sebe. — Lahkoživo
Klavdijo Mihajlovno je igrala ga Mi-
trovičeva naravno in učinkujoče;
njene lepe kretnje in prijetni glas prih-
ajajo tudi v dramo do veljave, njena igra
je vsekar polna življenja in raznolično-
sti, dokaz, da ima dokaj bogato zalogo
novih kreacij. Bolj šablonske so bile
druge vloge, dasi smo videli dobro kre-
acijo v osebi vojaškega zdravnika Kova-
lenka (Kovič) in kneza Daberljana
(Grom). G. Tomažič je igral študenta
Serežo temperamentno in istinito; naj-
boljši je bil v III. dejanju kot igračka
Helene Nikolajevne. Pri g. Jermanu, ki
je igral Andreja Ivanoviča, opažamo za-

dovoljiv napredek: intenzivnost njegove
igre se razvija. Gosp. Rasberger, gđc.
Kraljeva, g. Kopač in g. Tepavac so se
gibali v okvirju večjih vlog. Režiji se
čudimo, da je mogla zakriviti tako kri-
tično napako kot je pomanjkanje ogleda-
la v sobi Helene Nikolajevne; bil je sme-
šen in hkratu mučen prizor, ko je Helena
popravljala svojo frizuro pred — golo
steno. Takim napakam bi se dalo izogniti
brez vsakih tehničnih težkoč. Površnost
je treba odločno grajati. — Gledališče je
bilo dobro zasedeno. B. B.

Sokolstvo.

o Studenci pri Mariboru. Kakor vsako
leto priredi tudi letos »Sokol« v Studen-
cih na pustni torek dne 13. februarja v
Sokolskem domu pustno veselico z ma-
škerado. Preskrbljeno je za dobro zaba-
vo, jedila in pijačo in se vsi prijatelji dru-
štva vladno vabijo. Zdravo!

o Sokolska maškerada v soboto zvečer
v Narodnem domu je nad vse pričakova-
nje ugodno uspešna. Prostori so bili vsi
zasedeni, s svojim obiskom so počastili
zabavo g. minister n. r. Kukovec, g. žu-
pan, komandant mesta pukovnik g. Mi-
ladinović in komandant 45. pešpuka pu-
kovnik g. Drašković. Prostori Narodnega
doma so bili ukusno prirejani, zlasti bar-
v v mali dvorani II. nadstropja. Veselilni
odsek pod vodstvom br. dr. Toplaka je
storil vse, da maškerada najlepšo vse-
pelo. Mask v najrazličnejših nošah in kostu-
mah je prihitelo toliko, kakor dozdaj še
ne na nobeno maškerado in pogled z ga-
lerije na to pestro množico v dvorani jo
bil diven. Ob zvokih marljivih godcev
Drave pod osebitim vodstvom g. kapelni-
ka Skačaja se je razvila animirana plesna
zabava, ki je trajala do jutra. V različnih
štorih so stregle brhke Sokolice in po-
magale s tem k gotovo lepemu gnutre-
mu vspehu te predpustne priredbe, ki je
tako dosegla svoj dvojni namen: nuditi
pošteno zabavo in okrepiti društveno bla-
gajno.

Objave.

I. Mariborski Bioskop. Pondeljek,
torek in sredo so predvaja 4. del vele-
zanimivega filma »Parizanki«.

Sportna maškerada na pustni torek
v vseh prostorih Götzove dvorane bo-
de za Maribor veličanska senzacija. Zadnja
zabava v pustu naj ostane vsakemu v naj-
boljšem spominu — za to je vodstvo
sportnega kluba poskrbelo, da bo-
de mnogo dobre in raznovrstne zabave.

V soboto zvečer ob pol 8. uri se je
zgubila v Slovenski ulici proti gledališču
trna boza (slaska). Najditelj se prosi da jo
odda proti dobri nagradi v upravi Tabora.

Brzobjavna poročila

Položaj v Beogradu.

Beograd, 12. februarja. V Rumiji se
je včeraj vršilo zborovanje nezavisnih
radikalcev, na katerem je Stojan Protić
razvil svoj program. — Jutri dopoldne
se vrši seja glavnega odbora demokrat-
ske stranke, na kateri se bo ponovno raz-
pravljalo o kandidaturah. Ljuba Davido-
vić se je včeraj vrnil iz Pirota v Niš,
kjer je imel sestanek s kandidati iz
Prekopolja. Danes zvečer se vrne Davi-
dović v Beograd.

Hrvatska zaje /lica podpira Radića.

Zagreb, 12. februarja. V prostorih
Hrvatske zajednice se je vršila včeraj
konferenca zaupnikov, ki je bila zelo
živahna. Razpravljalo se je o sklepih
glavnega odbora hrvatske republikan-
ske stranke, ki je določila kandidate. Kon-
ferenca je sklenila, da Zajednica ne bo po-
stavila lastnih kandidatov, temveč podpi-
rala Radića.

Prepovedan shod neodvisne delavske stranke v Zagrebu.

Zagreb, 12. februarja. Kakor javlje-
no, se je imel včeraj vršiti javen shod
novoustanovljene neodvisne delavske
stranke. Ker pa stranka od ministrstva
za notranje zadeve še ni oficijelno prizna-
na, je bilo zborovanje prepovedano. —
Kljub temu pa se je zbralo v dvorani Me-
tropol-kina, kjer je bil napovedan shod,
več sto pristašev nove stranke in drugih
radovednežev. Policija je dvorano izpraz-
nila, na kar so se zborovali večinoma
razšli, razen skupine mladih ljudi, kakih
50 oseb, ki so priredile pohod po mestu,
dokler jih ni končno policija razpršila.
Izgredov ni bilo.

Mihel Zevaco:

Markiza Pompadour.Zgodovinski roman. — Poslovenla
Rosandra.

(Dalje.) (28)

»Ah,« — je željno vzdihnil s plamtčimi očmi ranjenec. — Imeti, obvladati ono skrivnost, — postati bogat, neizmerno bogat!« —

»Da — seveda! — Največje bogastvo pomeni pač tudi največje vživanje. — Ima se potem pripomoček, da se izmisli nemogoče in da se to izvrši brez vsakega truda. Najbujnejša fantazija lahko razpne svoje peruti ter poleti v neskončnost sanj. — Izumi si uživanja, katerega priprosti duh ne pojmi, — njegovo je vse najvišje, najpopolnejše, pred čemur bi navadni človek upadel, premagan od velikosti, — katere ne more njegova nepoplnost doseči. — Onemu, kateri bi iznašel kamen modrih, bi bile gotovo vse te rafiniranosti malenkost, — vse je njegovo, le da poželi. — Lahko ponavlja najbolj bajne zabave in veselice, — nemogoča ljubezen se mu bode nudila z vso slastjo, da le hoče. — In — pomislite grof, — da je želja po vživanju v njem pač neugasljiva, — kajti on bo večno živel, — ker ga noben trud, nobeno utrujenje ne bo premagalo, kot revne umrjoke.« —

Saint-Germain je vstal ter se približal grofu du Barry, ki je tresoč poslušal, brisoč si z zdravo roko potno čelo. —

»Oni človek.« — je nadaljeval: »bode vžival nepopisljive občutke. — Najprvo se zabava, divje orgije in vse nasladnost si bode lahko dovolil, — v prvi radosti svoje iznajdbe bo porabil življenje srednje starosti navadnih ljudi, — da užije do dna vse pohotnosti sveta, — nje-

mu najboljše jedi, njemu najfinjša vina, katere zamore le dati grob za njega, bodo vse najlepše ženske, — najpohotnejša, najkrasnejša celega sveta — ta bo njegova.« —

Du Barry je sodel, — se zvišal pod žarečo besedo, ki je padala kakor žgoče kaplje v razburjene možgane. —

»Kmalu,« — je zopet povzel du Saint-Germain, — »to se pravi, čez par stoletij, bo pač mislil na druga zadovoljstva, druge radosti, — mika ga slava, — postal bo de Michelangelo, — Raffaello, — a če ga bode mikala znanost, oblast, tedaj bode lahko postal kralj, — vladar. — Zmeraj kvišku, — še bolj — še bolj visoko! — Spoznal bode najvišje radosti, zadoščenja, neomejeni bodo njegovi občutki. — Človek, ki se vda vživanju, trpi vsled svojih strasti, umetnik trpi v stvarjenju svojih umetvorov. — visoki dostojanstvenik mora poslušati ministra, — minister je podložen kralju, — kralj onemu velikemu razumu in dejstvu, ki se zove ljudstvo — a to zopet svojim gospodarjem, — oziroma je odvisno od dela. — Le oni, ki imajo veliko tajnost početka in brezkončnosti, le oni, ki je dovršil največje delo, le oni ne pripada, ni odvisen od nikogar, — ne od ljudstva, ne od ministra, ne od kralja — niti smrti ne pozna. — On je absoluten gospodar samega sebe, in že v izvrševanju te prostosti uživa nepopisno zadovoljstvo. — In tedaj lahko iz vrha, na katerega se je povzp, izmed vseh nad vse, — opazuje, pomiluje mrgolenje človečanstva, posluša divjo godbo vzklikov radosti in smrtnega joka, — usmiljeno gleda na vse one reveže, ki se trudijo in pehajo, da si pridobijo malo premoženja in da si to priskrbijo so prisiljeni, da prodajo celo svoje ime!« —

Du Barry je vzklil od groze, ki ga je spreletela. — Siloma se je vzdignil ter strahoma, hripavo vprašal:

»Kaj hočete reči? — Kdo so oni, ki se vam smilijo? — Povejte, povejte! — Ali poznate katerega?« —

»Jaz? — Ne! Zakaj bi pač moral poznati take reveže!« —

»Vi ste vendar govorili...«

Govoril sem o vživanju onega, ki bi iznajdel kamen modrih, — ker ste vi prvi to omenili. — Ali vendar, ne dajte važnosti mojim besedam.« —

»Ali — morda ste vi oni srečni iznajditelj?« —

»Vi ste vendar čudni, gospod grof, — mislim pač, da je vaša rana temu kriva. Kako vendar, — ali se ne sme glasno fantazirati. — Ej, — pomirite se vendar, kajti drugače ne okrevate do danes zvečer.«

»Kdo vam je povedal?« — je vprašal du Barry strahoma. —

»Vi sami vendar,« — je odvrnil Saint-Germain in se glasno zasmel. — »Z Bogom, grof, — jutri se vrnem, — ne skrbite in ne bojte se za vašo rano, bodem že jaz poskrbel.« —

Te besede je spregovoril du Saint-Germain tako prisrčno, — tako naravno ljubeznjivo, da so se umirile deloma sumnje du Barryja. — Ko je ostal sam, je grof du Barry zadremal oziroma delal se da spi, — do šestih zvečer. —

Poklical je tedaj strežaja. —

»Obleci me!« — je ukazal. —

»Ali gospod grof, — vaša rana!« — je vzklil strežaj. —

»Obleci me, ti pravim!« —

In sam pri sebi si je mislil du Barry:

»Rajši kot ne spremljati kralja danes zvečer, bi zgubil svojo desno roko. — Kaj vendar ga tako vabi, kaj želi? — Ali mogoče propada moj načrt ravno ko sem bil gotov uspeha?« —

Ko je bil oblečen, je poskusil par korakov po sobi, — in zadovoljno se namuzal, ker je bil zadošči močen in je lahko hodil, samo malo se mu je vrtilo v glavi.

— Ironičen usmev mu je hušnil čez temen obraz:

»Vsakdo drugi bi pač ostal v postelji, sire, — le jaz ne, — nobena rana me ne more zadržati, kadar me zove služba k vašemu Velikanstvu. — Upam, — moj kralj, da bode to zvali vdanost!« —

Ravno ko je hotel oditi, in mu je že strežaj ogrnil plašč, — je nekdo potkal. Sluga je odprl, — bil je Le Normant d' Etioles. —

Ko je videl du Barryja na nogah, je vzklil — ali odkritosrčno ali lažno — vim veseljem, — na pozdravil:

»Čestitam, dragi, — kako? — Ze vstali ste in oblečeni, da gresite na ulico. — In jaz sem se bal, da je bila rana — — —

»Ah, — le zbudilja z iglo,« — je odgovoril du Barry, — ter namršil za hip obrvi.

»Jutri bode teorej lahko prisostvovali moji poroki. — Dragi prijatelj, saj ste mi obljubili, — hočem, da je ves dvor priča moje sreče, — in kaj je celi dvor brez grofa du Barry?« —

»Ne vem še, če mi bo mogoče!« —

»Gotovo, gotovo, — da vam bo mogoče, dragi prijatelj. — Treba je, da prisostvujete temu najlepšemu izmed vseh prizorov in dogodkov: — Ravni bedni Etioles, ki pelje k oltarju najslajnejšo krasotico celega Pariza!« —

»Ali je res tako lepa?« —

»Videle bode, — umetvor! — Pridete, kaj ne?« —

»Zdi se mi, da mi res ne bodo dopuščale moči,« — je odgovoril du Barry. —

»In vendar bode šli venkaj, kakor vidim!« —

»Danes, — nocoj se potrudim s skrajno silo, ker me pričakuje njega veličanstvo.« —

»Ah, — kralj vaš pričakuje!« — je zasmolko pripomnil d' Etioles. —

»Da, dragi prijatelj!« —

(Dalje prihodnjič.)

Da svojim cenj. odjemalcem omogočim

fotografiranje v kostumih

bodem na pustni torek imel atelje do 9. ure zvečer odprt.

Atelje za fotografijo V. Vlašič, Maribor

Gosposka ulica 23. 300

Suha drva!

Bukova, borova in brezova prodaja na drobno in debelo v vsaki množini na dom postavljena

Drago Ščekič, Maribor, Rajčeva ulica 7.

10-1 Telefon št. 355. 396

Mala oznanila.

Gospodična želi peduk v slovensčini 3 ure na teden. Ponudbe s honorarno zahtevo na upravo lista pod „Dober uspeh“. 283 3-3

Prodajo se ene gosli; na vopred Krčevina 135 pod Piramide vsaki dan od pol 15 ure. 304

Proda se vsakovrstne mehanično orodje, kakor tudi stroji. Poisnala daje A. Delak, Cankarjeva ul. 83 Maribor 308

Nov ameriški pisalni stroj za 20.000 K na prodaj. Na ogled od 14.—15. ure v Aleksandrovi cesti 11. I. ndst. levo. 284 3-3

Za vajo v modernih plesih išče se udeležence. Javi se pri plesnem učitelju gosp. Pečniku. 282 3-2

Dijak se sprejme na stanovanje in hrano 800 D. — Dve gospodici se sprejmete na hrano. 600 Din. Ponudbe na upravo pod št. 278. 3-3

Gonilni jermeni v vseh dimenzijah, kakor tudi bival. in vezal. jermeni se dobe pri IVANU KRAVOS, Aleksandrova cesta 17. 234

Ne pozabi naročnino!

Podpirajte slovenske tvrdke!

Perilo,

2595 78-19

klobuke**dežne plašče,**

čevlje, gamaše, dežnike, palice, ter razno modno in galanterijsko blago v veliki izbiri, najceneje pri

JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2

Velika kavarna

Na pustni torek

velik koncert.

V sredo, dne 14. febr.

elitni koncert.

Pojedina slanikov. . . Ride. Vstopnina prosta. — 302

- KLUB-BAR -

Na pustni torek

plesna reduta.

Pojedina slanikov s plesom. Vstop prost. — 303

Vse vrste perila za gospode in dame, kakor

srajce, hlače, pyjame, opreme za naveste, otroško perilo, kombinacije itd. izdeluje po najnižjih dnevnih cenah

Ljudmila Lackner MARIBOR. Koroška cesta št. 31.

Mestna hranilnica v Mariboru

naznanja žalostno vest, da je njen dolgoletni uradnik, gospod

Karl Staudinger

knjigovodja v pok.

dne 11. svečana 1923 preminul.

Pogreb pokojnika se vrši v torek dne 13. svečana 1923 ob 15. (3.) uri na pokopališču v Pobrežju. 305

Blag mu spomin!

Ravnateljstvo.

Zahtevajte povsod „TABOR“!